



Bönäriammatti

Keskustelimme ystäväni kanssa jokin aika sitten bönäriammateista. Minä, tuore lääkärinalku, ystäväni, tuore filosofian maisteri ja humanisti. Teille, jotka ette ole vielä termiin törmänneet, kerrottakoon, että bönäriammatti on se ammatti mihin hakeudumme sitten kun olemme saaneet burn outin työelämässä. Burn out, bönäri, työuupumus, loppuun palaminen. Rakkaalla lapsella on monta nimeä, vaikka ehkä tämä ei niin rakas lapsi olekaan. Siitä huolimatta bönäri on turhankin tuttu ilmiö työelämässä. Näköjään jo niin tuttu, että nuoren ammatinharjoittajan kannattaa miettiä jo hyvissä ajoin oma bönäriammattinsa.

Bönäriammatti on tavallisesti jotain ihan muuta kuin se leipäpuu, johon on koulutuksensa saanut. Usein bönäriammatti pohjaa rakkaaseen harrastukseen tai lapsuuden haaveammattiin. Erilaiset käsityöläisammatit ovat suosittuja, samoin monet taidealan ammatit. Kaveripiirini bönäriammatteihin kuuluvat muun muassa kukkakauppias, meribiologi, jazz-laulaja ja puuseppä. Niin pitkälle bönäriammatin suunnittelu ei kuitenkaan koskaan mene, että vakavissaan mietittäisiin työn kuormittavuutta, saati tulojen riittävyttä.

Ajatusleikit bönäriammattista voivat hauskuuttaa, mutta toki leikki on aina leikkiä. En ole vielä vakavissani harkinnut siirtymistä bönäriammattini harjoittajaksi. Silti tämä ajatuskuvio pistää miettimään nykyisen työelämän raadollisuutta. Jos unelma-ammattiinsa valmistuneet nuoret työntekijät edes puolitosissaan miettivät mitä tehdä loppuun palamisen jälkeen, on työelämässä jotain pielessä. Tässä vaiheessa uraahan pitäisi puhkua intoa ja energiaa. On surullista, jos tuo innostus lakastuu heti alkuunsa.

Työelämän kasvavat vaatimukset, kiire, stressi, säästöt, sopeuttamistoimet ja niin edelleen. Nämä kaikki ovat meille tuttuja asioita. Luvataan pereh-

dytystä ja opastusta ja sovitaan koulutusohjelmista, jotka jäävätkin toteutumatta. Toisaalta monella nuorella ammatinharjoittajalla on kovat tavoitteet ja vaatimukset itseään kohtaan. Oma oppimiskäyrä on aaltoileva ja epäonnistumisiakin on opittava hyväksymään. On oltava armollinen niin itseään kuin muitakin kohtaan.

Onneksi työyhteisö pystyy tukemaan nuorta kollegaa ja estämään bönäriammattiin ajautumisen. Keinot ovat yksinkertaisia, lähes huomaamattomia. Ehkä ne siksi niin helposti unohtuvatkin. Palautetta saa ja pitää antaa, mieluiten henkilökohtaisesti, eikä puskaradion kautta epämääräisinä huhuina. Positiivinen palaute piristää aina päivää ja rakentavasta kritiikistä voi oppia paljon. Kokeneemman kollegan toteamus: ”kyllä sulla on hyvin mennyt täällä meillä”, kantaa pitkälle. Työyhteisön hyvä yhteishenki on myös oleellinen osa tässä palapelissa. Kun on hyvä porukka ja hyvä henki, työssä jaksaa, vaikka välillä menisi hektiseksi.

Näin uran alkuvaiheessa olen kokenut tärkeäksi muilta nuorilta kollegoilta saamani vertaistuen. Välillä on hyvä päästä porukalla purkamaan viime aikojen mokat, menestykset, haukut ja kehut, olkoon se sitten kanslian sohvalta tai lähipubista. Vaikka kaikilla on kiireitä ja perhettäkin pitäisi joskus nähdä, on hyvä varata aikaa myös näihin erikoistuvien tapaamisiin, jotka joissakin paikoissa kulkevat työkokousten nimellä.

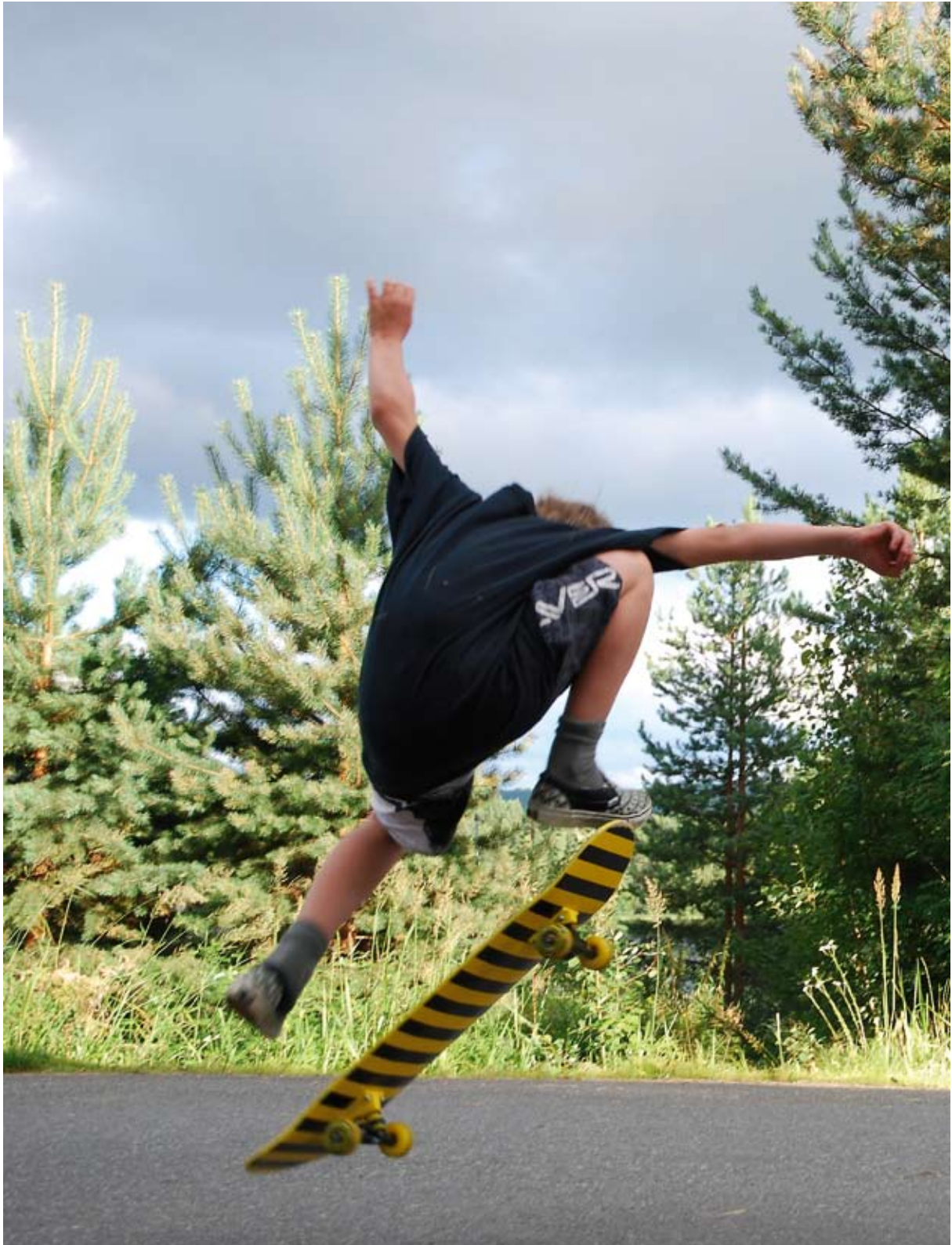
Moni laskee ammattimme varjopuoliin hamaan eläkeikään jatkuvan päivystysvelvollisuuden. Onhan tutkittu tosiasia, että ihmisen kuuluisi nukkua öisin ja että vuorokauden valvominen vastaa pientä känniä. Onneksi monissa sairaaloissa on otettu järki käteen ja lyhyemmät päivystysvuorot käyttöön. Kun vielä saataisiin kaikkialla ajettua läpi ajatus siitä, että yöllä tehdään vain ne hommat, jotka eivät voi odottaa aamua. Potilaatkin voisivat

turvallisemmin mielin vaipua uneen virkeämmän nukkumatin valvonnassa.

Olen ollut onnekas ja saanut tehdä töitä työyhteisöissä, jotka ovat tukeneet minua urani alkutai-paleella. Niinpä minun ei ole vielä tarvinnut har-kita vakavissani bönäriammattiini hakeutumista.

Siispä jatkan työssä, johon olen kouluttautunut, ja pidän rakkaat harrastukset harrastuksina. □

PS. Jos jotain jäi kiinnostamaan, bönäriammattiini on jooga- ja pilatesohjaaja. Tosin en vielä hallitse kumpaakaan lajia erityisen hyvin, joten toivottavasti bönäriin on vielä pitkä aika.



Laura Nurmi